

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Pardubický inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Dům dětí a mládeže Litomyšl, 17. listopadu 905

17. listopadu 905, 570 01 Litomyšl

Identifikátor: 600101037

Termín konání inspekce: 5. – 7. března 2002

Čj.	102 131/02-4032
Signatura	oj4lv101

Inspekce byla zaměřena na posun od inspekce provedené v květnu 1998.

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Zřizovatelem Domu dětí a mládeže Litomyšl, 17. listopadu 905 (dále jen DDM) je město Litomyšl, které ho zařadilo jako svoji organizační složku. Působí v části (přibližně jedné čtvrtině) areálu mateřské školy a jeslí v sídlištní části města. Spádovou oblastí jsou vedle města Litomyšle i okolní obce – Trstěnice, Cerekvice, Dolní Újezd, Morašice a Lubná – Sebranice.

HODNOCENÍ NABÍDKY A REALIZACE VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Nabídka výchovně vzdělávací činnosti

Nabídka zůstává v principu stejná co do rozsahu a struktury činností i jejich poměru. Nabízeny jsou všechny činnosti, nejmenší zastoupení mají spontánní aktivity. Těžiště je v oblasti přírodovědné, estetické a sportovní činnosti. Vyplývá především z tradice DDM, stávajících podmínek a odborného i osobního zaměření interních pracovníků, méně již z objektivního posouzení vývoje zájmů dětí a mládeže. Oslovuje všechny věkové kategorie, nejvíce je zaměřena na kategorie žáků základních škol, mírně se zvýšil zájem středoškoláků a dospělých. Záběr na děti předškolního věku nepřesahuje obvyklou míru.

Nabídku činnosti DDM zveřejňuje tradičními metodami – letáky, plakáty, nástěnkami v DDM i na veřejnosti, osobními návštěvami ve školách apod. O aktuálním dění mimo to informuje na internetových stránkách města Litomyšle a městském zpravodaji Lilie, příležitostně i v regionálním tisku.

Účastnické příspěvky na činnost jsou celkově výrazně nižší než v domech s právní subjektivitou (s výjimkou prázdninové činnosti a příspěvku za zájmovou činnost dospělých). Další mimorozpočtové příjmy tvoří příspěvky z grantů města Litomyšle. Celkový podíl příjmů z vlastní činnosti činí pouze cca 12% výdajové části rozpočtu DDM.

V průměru 4 – 6 hodin pět dní týdně jsou využity místnosti pro keramiku, 2 – 4 hodiny po 2 – 3 dny v týdnu zbývající tři místnosti určené k zájmové činnosti výtvarné a přírodovědné. Jedna místnost určená jako šatna byla v době inspekce pro tento účel využívána minimálně. Kapacita místností nemá negativní vliv na počty členů zájmové činnosti pravidelné, omezuje však jejich využití pro příležitostné akce s vyšším počtem účastníků. Bez inovace zůstává uspořádání budovy, které snižuje univerzálnost využití jednotlivých místností a vytvoření podmínek pro rozšíření spontánních aktivit.

Zahrada areálu, ve které má DDM umístěny dva skleníky, umožňuje rozmanitou nabídku aktivit. Využití zahrady bylo v době inspekce – dle vyjádření ředitele – značně omezeno nedohodou se spoluuživatelem, který areál spravuje.

Pro další činnost DDM dále využívá krátkodobých pronájmů tělocvičen a učeben škol, střelnice a objektů sportovních klubů.

Nabídka výchovně vzdělávací činnosti je průměrná.

Pravidelná zájmová činnost

Ve struktuře pravidelných zájmových útvarů (ZÚ) jsou nejvíce zastoupeny sportovní kroužky, dále keramické a přírodovědné. V porovnání plánů práce v době poslední a této inspekce nedošlo k výrazným změnám v nabídce. Podle výkazů činností za poslední období zůstávají počty kroužků a jejich účastníků na srovnatelné úrovni, mírně stoupla účast mládeže

a dospělých. DDM se programově již nezaměřuje v takové intenzitě na děti předškolního věku, jak je konstatováno v inspekční zprávě z poslední inspekce. Podmínky především pro přírodovědné a keramické kroužky jsou využívány k vysoké úrovni využití volného času, zájmového vzdělávání i rozvoji talentů. Z poznatků z hospitací plyne, že ZÚ zajišťované vlastními silami i ve spolupráci lze rozdělit do tří oblastí. Do první patří kroužky založené na „výuce“ a příp. kompenzaci praktickými aktivitami v klimaticky výhodných měsících a při prázdninové činnosti. Sem patří především kroužky jazykové, přírodovědné a rybářské. Druhou oblastí jsou ZÚ rozvíjející individuální i sociální vlastnosti dětí (kreativita, fyz. zdatnost, vztah ke kolektivu ap.) – keramika, výtvarné a některé sportovní ZÚ. Pozoruhodné je zaměření na japonskou keramiku „raku“, motivačně využívané i u prázdninové a příležitostné činnosti. Třetí kategorií jsou kroužky, které nemají velký odborný přínos, vyhovují však zájmu a ambicím účastníků – některé sportovní, hra na flétnu apod. Celkově je patrná erudice v pedagogice volného času většiny interních i externích vedoucích kroužků, snaha o odbornost i vytvoření trvalejšího vztahu k zájmovým aktivitám, byť na rozdílné úrovni v závislosti na zkušenosti.

Průběh zájmové pravidelné činnosti je zaznamenáván do deníků, zpravidla přehledně vedených. V některých chyběly v době inspekce údaje o poučení účastníků o bezpečnosti nebo v nich byly uvedeny osobní údaje, u kterých by mohlo dojít ke zneužití. Při hospitacích byla zjištěna nižší průměrná účast, než odpovídá záznamům v průběhu roku.

Pravidelná zájmová činnost je ve zjištěném rozsahu nabídky velmi dobrá.

Příležitostná zájmová činnost

Opět převažují tradiční oblasti činnosti DDM. V porovnání s údaji z doby poslední inspekce nedochází k posunu, i zde je patrná mírně stoupající účast mládeže. To souvisí se snahou DDM o dlouhodobější zaujetí účastníků činnosti a výchovou k volnému času. V nabídce zůstávají osvědčené a úspěšné akce z minulých let – naukové kvízy (Sazky), praktické dílny, sportovní soutěže, výstavy, přírodovědné poznávací exkurze a expedice. Dále akce pro širokou veřejnost pořádané ve spolupráci typu Den Země, lampiónový průvod, veřejné soutěže apod. Všechny mají širokou publicitu ve městě. DDM navázal na akci Litomyšlský vševěd, pro kterou v uplynulých třech letech získal finanční podporu Open Society fond. V době inspekce bylo v pedagogické dokumentaci zaznamenáno konání 99 akcí konaných od začátku školního roku.

Příležitostná činnost je průměrná.

Prázdninová činnost

DDM pořádá každoročně 2 dvoutýdenní tábory s celkovou kapacitou 100 – 120 dětí o letních prázdninách v pronajatých základnách v Řadově a ve Svratouchu. Oba tábory odborným zaměřením odpovídají nosným činnostem DDM – přírodovědný a keramický. Jsou nabízeny přednostně členům ZÚ, ale i veřejnosti. Od školního roku 1999/2000 jsou pořádány i stejně zaměřené 2 týdenní příměstské tábory s pestrým programem. Stejná nabídka je připravena i pro letošní rok.

Předložená dokumentace poskytuje potřebné informace o náplni, programu, účastnících a splnění požadavků kladených platnými předpisy. Její pedagogická část včetně fotodokumentace a některých výrobků ukazuje na kvalitu odborné i pedagogické práce.

Cena tábora je kalkulovaná ze skutečných nákladů mimo mezd interních pracovníků DDM a je srovnatelná s obdobnými nabídkami.

V době podzimních, vánočních, pololetních a velikonočních prázdnin jsou nabízeny a realizovány příležitostné akce a spontánní aktivity.

Podle dostupné dokumentace a s ohledem na možnosti DDM je prázdninová činnost velmi dobrá.

Individuální práce

Individuální práce prolíná většinou zájmové pravidelné činnosti i její nadstavby při spontánních návštěvách a odborných konzultacích členů kroužků, v méně častých případech i účastníků soutěží SOČ. Vedle rozvoje talentů a profesní orientace jsou výsledkem např. příležitostná čelní umístění v soutěžích (SOČ, střelectví) a práce na náročnějších keramických pracích.

Individuální práce je průměrná.

Soutěže a přehlídky

DDM organizuje 30 oblastních kol a 7 okresních kol sportovních soutěží, oblastní kola v soutěžích zpěvu a recitace, okresní kola biologické olympiády C a D. Financovány jsou bez účelového příspěvku státu, některé ve spolupráci s Asociací školních sportovních klubů nebo zapojením rozpočtu DDM. ČŠI byly předloženy termíny soutěží uvedené rovněž v plánu celoroční činnosti. V dokumentaci soutěží, které již proběhly, také propozice a výsledkové listiny obsahující relevantní informace o organizaci, průběhu a výsledcích.

ČŠI hospitovala na oblastním kole košíkové pro žákyně 8. a 9. tříd a praktické části biologické olympiády kat. A a B. Obě akce byly adekvátně připraveny po stránce organizační i odborné.

Soutěže jsou statisticky vykazovány jako součást příležitostné činnosti.

Soutěže a přehlídky jsou velmi dobré.

Nabídka spontánní činnosti

Nejsou samostatnou součástí nabídky, nejsou ani samostatně plánovány. V uplynulém období DDM realizoval projekt „Miniherna“. Z mimorozpočtových prostředků bylo zakoupeno vybavení pro individuální i kolektivní hry. V době inspekce nebyly vytvořeny podmínky pro jeho využití, dle vyjádření ředitele je využíváno především o prázdninách a při příležitostné činnosti. K dispozici účastníkům není ani stálé internetové připojení, kterým DDM disponuje.

Nabídka spontánních aktivit je pouze vyhovující.

Odborná pomoc

Odbornost ředitele i jeho spolupracovníků a rozsah přírodovědných sbírek a literatury jsou využívány při zajišťování školních kol SOČ, při přípravě jednotlivců na vyšší postupová kola či přípravě na přijímací zkoušky na VŠ. Odborných a pedagogických předpokladů a vybavení v oblasti keramiky využívají předškolní zařízení a školy ve městě.

ČŠI hospitovala při keramické dílně připravené pro žáky zvláštní školy. Metody a formy práce byly přizpůsobené účastníkům, náměty prací byly ponechány na jejich fantazii, značná pozornost byla věnována úspěšně úvodní i průběžné motivaci. V průběhu zaměstnání byl patrný přínos nejen pro motoriku a rozvoj dovedností, ale také pro navazování přirozených sociálních vztahů.

Odborná pomoc je velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Činnost DDM je postavena na dlouhodobé tradici v přírodovědných aktivitách, podmínkách pro keramiku a široké nabídce sportovních aktivit, často ve spolupráci se sportovně zaměřenými občanskými sdruženími. V těchto oblastech je činnost na vysoké úrovni a zejména přírodovědné aktivity přesahují obvyklý rámec činnosti domů dětí a mládeže v kraji. Nabídka i realizace v oblasti keramiky nepostrádá pozitivní vývoj forem i podmínek pro činnost. V průběhu inspekce však bylo zjištěno minimum posunu v ostatních oblastech a ve formách činnosti v rámci celkové změny pojetí volného času dětí a mládeže. K setrvávání na rutinních postupech přispívá také omezená možnost využívání areálu objektu.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou hodnoceny celkově průměrně.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Nebyla zjištěna ucelená dlouhodobá koncepce rozvoje DDM. Dle vyjádření ředitele jí brání komplikace s vlastnictvím pozemků i zmíněné vztahy s druhým subjektem v areálu. Existuje záměr rozšíření o další prostory v užívané budově získáním dalších místností příp. její dostavbou.

Roční plán je zpracován ve formě, která umožňuje přehlednou kontrolu plnění, byl projednán pedagogickou radou DDM, předložen zřizovateli a pro informaci i odboru školství Okresního úřadu ve Svitavách. Formálně a z velké části i obsahově kopíruje plány DDM z minulých let, nezabývá se žádnými kroky, které by vedly mapování zájmů účastníků činnosti nebo k hledání nových trendů činnosti. S celoročním plánem souvisí rámcové plány činnosti jednotlivých ZÚ.

Stručné týdenní plány pracovníků dávají přehled o efektivitě práce a plnění ředitelem stanovené míry povinnosti přímé výchovné práce.

Plánování je průměrné.

Organizování

Činnost je zajišťována sedmi interními pracovníky (4,7 úvazku). DDM vede povinnou dokumentaci vyplývající z platných předpisů v přehledné formě, jsou zajišťovány povinnosti dozoru a dohledu nad účastníky činnosti, kontroly BOZP, je ustanovena a schází se pedagogická rada, jsou svolávány porady s externisty. Průběh a závěry jejich jednání jsou doložitelné. Míra organizování zůstává bez výrazných změn ve stejné kvalitě, jako při poslední inspekci.

Organizování je velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

V DDM byla pozorována poklidná, přátelská atmosféra, vyplývající z dlouhodobého soužití většiny interních a částečně i externích pracovníků a jejich návyků při zajišťování chodu DDM. Ta je přenášena i na účastníky činnosti. Jak plyne z rozhovorů, informace jsou předávány bezprostředně při denním osobním kontaktu, je patrná snaha o vzájemnou spolupráci příp. zastupitelnost. Určitá nevysoká částka v rozpočtu je určena na vzdělávání pracovníků, na které přispívá i zřizovatel. Je využívána především ke zvyšování odbornosti.

Dominantní motivací pracovníků je vztah k pedagogické práci a odbornosti. Pro finanční motivaci jsou dle zjištění vytvořeny minimální podmínky. Odměny externistům za vedení ZÚ se pohybují na hranici minimální mzdy.

Vedení a motivování pracovníků je pouze vyhovující.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní systém zůstává rovněž na stejné úrovni jako při poslední inspekci a tím, že těžiště je na řediteli DDM. Ten své kontroly plánuje a pořizuje z nich stručné zápisy bez prokazatelného projednání kontrolního zjištění.

Kontrola je průměrná.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Podmínky vzdělávání jsou průměrné.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení KrÚ 328/2001 OŠMS z 15. ledna 2002
2. Zřizovací listina bez bližšího označení
3. Dodatek ke jmenování do funkce KrÚ 98/2002/OŠMS z 10. ledna 2002
4. Výroční zpráva za školní rok 2000/2001 ze dne 15. ledna 2002
5. Výkazy o činnosti středisek pro volný čas dětí a mládeže podle stavu k 31. říjnu 1999, 2000, 2001
6. Rozvrh kroužků DDM Litomyšl na školní rok 2001/2002
7. Deníky zájmových útvarů na školní rok 2001/2002
8. Přihlášky účastníků činnosti pravidelné na škol. rok 2001/2002
9. Kniha „Akce DDM“ vedená od 1. září 1976
10. Propozice a výsledkové listiny sportovních oblastních soutěží na rok 2001/2002
11. Dokumentace táborů DDM 2001
12. Letáky pro tábory DDM 2002
13. Plány práce na školní roky 1997/1998, 2000/2001 a 2001/2002
14. Organizační řád ze dne 1. dubna 1998
15. Zápisy z provozních porad vedené od 9. září 1994
16. Týdenní plány práce pracovníků DDM za školní rok 2001/2002
17. Pracovní náplně pracovníků DDM
18. Kniha docházky do zaměstnání za školní rok 2001/2002
19. Vnitřní řád (bez bližšího určení)
20. Časový plán hospitací a kontrol ředitele DDM
21. Sešit kontrol na školní rok 2001/2002
22. Sešit došlé pošty vedený od 1. ledna 1995
23. Sešit odeslané pošty vedený od 6. října 1988
24. Kniha úrazů založená dne 1. září 1997

25. Inspekční zpráva ČŠI čj. 102 204/98 – 1400 ze dne 26. května 1998
26. Zpráva z kontroly Školského úřadu Svitavy z 21. prosince 1998
27. Kontrolní zpráva SIBP z 30. prosince 1999
28. Lilie – Zpravodaj města Litomyše

ZÁVĚR

Dům dětí a mládeže Litomyšl, 17. listopadu 905 pokračuje bez zásadních vybočení ve své tradiční činnosti, která má své místo v konkurenci dalších subjektů na trhu volného času ve městě a je zřizovatelem akceptovaná. Právní postavení, ze kterého nevyplývá bezprostřední právní a ekonomická odpovědnost, se dílem promítá i do výchovně vzdělávací náplně a motivace k pozitivním změnám. V nosných oborech je činnost na vysoké pedagogické i odborné úrovni, nejsou však patrné ambice hledání dalších forem a oblastí činnosti nebo účelnosti a efektivitě využití prostor. K tomu přispívají i celkové stávající materiálně technické podmínky.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Vladimír Bláha	Bláha v.r.
Další zaměstnanci ČŠI:	Miluše Jasanská	

V Pardubicích dne 17. května 2002

Datum a podpis ředitele stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 24. května 2002

Razítko

Ředitel nebo jiná osoba oprávněná jednat za středisko pro volný čas dětí a mládeže

Urbánek v.r.
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti střediska pro volný čas dětí a mládeže dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel střediska pro volný čas dětí a mládeže podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	7. června 2002	100 465/02
Zřizovatel	7. června 2002	100 465/02

Připomínky ředitele

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	7. června 2002	100 465/02
Zřizovatel	7. června 2002	100 465/02

Připomínky ředitele

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány